प्रदेश विनियोजन ऐन, २०८१

<u>प्रमाणीकरण र प्रकाशन मिति</u>

२०८१।०३।३०

संवत् २०८१ सालको ऐन नं. ०१

<u>आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को सेवा र कार्यको लागि प्रदेश सञ्चित कोषबाट रकम विनियोजन र खर्च गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन</u>

<u>प्रस्तावना</u>: आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को सेवा र कार्यको लागि प्रदेश सञ्चित कोषबाट व्यय हुने रकम विनियोजन गर्ने र सो रकम खर्च गर्ने अधिकार दिन वाञ्छनीय भएकोले,

बागमती प्रदेश सभाले यो ऐन बनाएको छ।

१. **<u>संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः</u>** (१) यस ऐनको नाम "प्रदेश विनियोजन ऐन, २०८१" रहेको छ।

(२) यो ऐन संवत् २०८१ साल साउन १ गतेदेखि प्रारम्भ हुनेछ।

२. **<u>आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को निमित्त प्रदेश सञ्चित कोषबाट खर्च गर्ने अधिकार</u>:** आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को निमित्त अनुसूची-१ बमोजिम प्रदेश सञ्चित कोषमाथि व्ययभार हुने रकम बाहेक अनुसूची-२ को महल ३ मा उल्लिखित निकायले गर्ने सेवा र कार्यहरुका निमित्त सोही अनुसूचीको महल ४ मा उल्लिखित चालु खर्च, महल ५ मा उल्लिखित पुँजीगत खर्च र महल ६ मा उल्लिखित

वित्तीय व्यवस्थाको रकम समेत गरी महल ७ मा उल्लिखित जम्मा रकम रू. ६४,५२,२९,५६,०००।- (अक्षरेपि चौसठ्ठी अर्ब बाउन्न करोड उनन्तीस लाख छपन्न हजार रुपैयाँ) मा नबढाई निर्दिष्ट गरिए बमोजिम प्रदेश सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न सकिनेछ।

३. **विनियोजनः** यस ऐनद्वारा प्रदेश सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न अधिकार दिइएको रकम आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को लागि अनुसूची-२ को महल ३ मा उल्लिखित निकायले गर्ने सेवा र कार्यको निमित्त विनियोजन गरिनेछ।

४. **अख्तियारी तथा कार्यक्रम स्वीकृति सम्बन्धी व्यवस्थाः** (१) प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि विनियोजन भएको रकम प्रचलित कानूनको अधीनमा रही खर्च गर्ने अख्तियारी यो ऐन प्रारम्भ भएको दिनदेखि अधिकार प्राप्त अधिकारीलाई हुनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम खर्च गर्ने अख्तियारीको आधारमा प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय वा सम्बन्धित प्रदेश लेखा इकाई कार्यालयले सम्बन्धित निकायलाई विनियोजन भएको रकम निकासा दिनेछ।

(३) कुनै निकायलाई एकभन्दा बढी निकायबाट खर्च गर्ने गरी रकम विनियोजन भएकोमा विनियोजन भएको निकायको प्रमुखले सम्वत् २०८१ साल असोज मसान्तभित्र विनियोजन भएको सम्पूर्ण रकम खर्च गर्ने निकायलाई हासिल गर्नु पर्ने प्रतिफल र उपलब्धि सहित स्रोतगत बाँडफाँट गरी त्यसको जानकारी आर्थिक मामिला

तथा योजना मन्त्रालय, प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय र सम्बन्धित प्रदेश लेखा इकाई कार्यालयलाई दिनु पर्नेछ।

तर,

(क) विनियोजन भएको उक्त रकम कुनै मनासिब कारणले सो समयावधिभित्र बाँडफाँट गर्न नसकेमा त्यस्तो विनियोजन भएको निकायको प्रमुखले सोको कारण खुलाई सम्बन्धित मन्त्रालयमा अनुरोध गरेमा संवत् २०८१ साल पुस महिनाभित्र आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयको स्वीकृतिमा सम्बन्धित मन्त्रालयले त्यस्तो रकम बाँडफाँट गर्न सक्नेछ। सो थप समयावधिभित्र बाँडफाँट नभएमा आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयले त्यस्तो रकम रोक्का राख्न सक्नेछ।

(ख) यस दफामा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि सङ्घीय सरकारबाट आर्थिक वर्षको बीचमा प्राप्त हुने वित्तीय हस्तान्तरणको हकमा यो व्यवस्था लागू हुने छैन।

(४) उपदफा (३) बमोजिमको बाँडफाँटबाट रकम प्राप्त गर्ने निकायको प्रमुखलाई त्यस्तो रकम खर्च गर्न अख्तियारी प्राप्त भएको मानिनेछ।

(५) प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि प्रदेश मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणालीमा समावेश भएको कार्यक्रम त्यस्तो कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने प्रयोजनको लागि स्वीकृत कार्यक्रम र निकायको प्रमुखलाई खर्च गर्ने अख्तियारी प्राप्त भएको मानिनेछ।

५. <u>रकमान्तर तथा स्रोतान्तर सम्बन्धी व्यवस्था</u>ः (१) दफा ३ बमोजिमको अनुसूची-२ को महल ३ मा उल्लिखित निकायले गर्ने सेवा र कार्यको निमित्त विनियोजन गरेको रकममध्ये कुनै अनुदान सङ्केतमा बचत हुने र कुनै अनुदान सङ्केतमा अपुग हुने देखिएमा आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयले बचत हुने अनुदान सङ्केतबाट अपुग हुने अनुदान सङ्केतमा रकमान्तर गर्न सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम रकमान्तर गर्दा जम्मा विनियोजित रकमको दश प्रतिशतमा नबढ्ने गरी कुनै एक वा एकभन्दा बढी अनुदान सङ्केतबाट अर्को एक वा एकभन्दा बढी अनुदान सङ्केतमा रकमान्तर गर्न, निकासा र खर्च लेख्न, चालु तथा पुँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको खर्च व्यहोर्न एक स्रोतबाट अर्को स्रोतमा रकमान्तर गर्न सकिनेछ।

तर,

(क) एउटै अनुदान सङ्केतभित्रका बजेट उपशीर्षकमा रकमान्तर गर्दा जतिसुकै रकम रकमान्तर गर्न सकिनेछ।

(ख) पुँजीगत खर्च शीर्षकतर्फ र वित्तीय व्यवस्थातर्फ विनियोजित रकम चालु खर्च शीर्षकतर्फ रकमान्तर गर्न सकिने छैन।

(ग) पुँजीगत अनुदान शीर्षकमा विनियोजित रकम चालु अनुदान शीर्षकमा रकमान्तर गर्न सकिने छैन।

(३) स्थानीय तहका लागि अनुदान संङ्केत ८०१ मा विनियोजन भएको वित्तीय समानीकरण अनुदान रकम अन्य अनुदान सङ्केतमा रकमान्तर हुने छैन।

(४) उपदफा (१), (२) र (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि अनुदान सङ्केत ६०२ मा विनियोजन भएको रकम जुन अनुदान सङ्केतमा निकासा र खर्च हुने हो सोही अनुदान सङ्केतमा रकमान्तर गर्न तथा निकासा र खर्च गर्न बाधा पर्ने छैन।

(५) प्रदेश मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणालीमा समावेश भएको कुनै आयोजना तथा कार्यक्रम संशोधन गर्नुपर्ने भएमा सम्बन्धित निकायले आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयको सहमति लिई संशोधन गर्न सक्नेछ।

तर स्वीकृत आयोजना तथा कार्यक्रम अन्तर्गतको एउटै खर्च शीर्षक भित्रको क्रियाकलाप संशोधन गर्नुपर्ने वा क्रियाकलाप परिवर्तन गर्नुपर्ने भएमा स्रोतमा परिवर्तन नहुने गरी आवश्यकता र औचित्यका आधारमा पुस महिनाभित्र आर्थिक मामिला तथा योजना

मन्त्रालयको सहमति लिई सम्बन्धित लेखा उत्तरदायी अधिकृतले गर्न सक्नेछ।

(६) उपदफा (५) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि प्रदेश मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणालीमा समावेश भएको कार्यक्रमको त्रैमासिक विभाजनमा संशोधन गर्नुपर्ने भएमा सम्बन्धित निकायले एक तह माथिको कार्यालय प्रमुखको स्वीकृति लिनु पर्नेछ।

तर अधिकृत एघारौं तह वा सो सरहका वा सोभन्दा माथिका कर्मचारी प्रमुख भएको निकायमा निजले त्रैमासिक विभाजनमा संशोधन गर्न बाधा पुगेको मानिने छैन।

(७) उपदफा (६) बमोजिम संशोधन भएको जानकारी आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय र सम्बन्धित प्रदेश लेखा इकाई कार्यालयलाई दिनु पर्नेछ।

(८) प्रदेशका कुनै मन्त्रालय, सचिवालय, आयोग वा अन्तर्गतका कार्यालयको स्वीकृत कार्यक्रम प्रदेशका अन्य मन्त्रालय, सचिवालय, आयोग वा अन्तर्गतका कार्यालयहरूबाट कामको प्रकृति, विज्ञता तथा कार्यक्षेत्रका आधारमा कार्यान्वयन गराउनु पर्ने भएमा सुरुमा विनियोजन भएका मन्त्रालय, सचिवालय, आयोगका सचिवले कार्यान्वयन गराउनु पर्ने मन्त्रालय, सचिवालय, आयोगका सचिवलाई अख्तियारी दिई कार्यान्वयन गराउन सकिनेछ।

६. <u>अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण सम्बन्धी व्यवस्थाः</u> (१) अनुदान सङ्केत ८०१ को रकम स्थानीय तहले कानून बमोजिम खर्च गर्न

पाउने गरी अनुदानको रूपमा स्थानीय सञ्चित कोषमा हस्तान्तरण गरिनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको रकममध्ये वित्तीय समानीकरण अनुदानको एक चौथाईले हुन आउने रकम प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय वा सम्बन्धित प्रदेश लेखा इकाई कार्यालयले सम्बन्धित स्थानीय तहको सञ्चित कोषमा प्रत्येक वर्षको भदौ १५ गते, कात्तिक १५ गते, माघ १५ गते र वैशाख १५ गते गरी चार किस्तामा हस्तान्तरण गर्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम हस्तान्तरण गर्दा पुस मसान्तसम्मको राजस्व लक्ष्य र सो अवधिमा संकलन भएको राजस्वको अनुपातको आधारमा समानीकरण अनुदान निर्धारण गरी सोही बमोजिम तेस्रो किस्ताको रुपमा र चैत्र मसान्तसम्मको राजस्वको लक्ष्य र संकलन गरेको राजस्वको आधारमा समानीकरण अनुदान पुनः निर्धारण गरी चौथो किस्ताको रुपमा हस्तान्तरण गरिनेछ।

(४) उपदफा (२) र (३) बमोजिम वित्तीय समानीकरण अनुदानबाट खर्च भएको रकमको विवरण स्थानीय तहले प्रदेश लेखा इकाई कार्यालय मार्फत प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा प्रत्येक आर्थिक वर्षको कात्तिक १ गते, माघ १ गते, वैशाख १ गते र वार्षिक आर्थिक विवरण आगामी आर्थिक वर्षको साउन मसान्तभित्र तथा उपदफा (३) बमोजिम बागमती प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरण भएको रकमको खर्च विवरण प्रदेश सरकारले निर्धारण गरेको

समयमा सम्बन्धित प्रदेश लेखा इकाई कार्यालय वा प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा बुझाउनु पर्नेछ।

(५) उपदफा (४) बमोजिमको विवरण प्राप्त नभएसम्म वित्तीय समानीकरण अनुदान बापतको बाँकी रकम सम्बन्धित स्थानीय तहको सञ्चित कोषमा हस्तान्तरण गरिने छैन।

(६) उपदफा (१) बमोजिमको अनुदान रकममध्ये सशर्त अनुदान, समपूरक अनुदान र विशेष अनुदान रकमको एक चौथाइले हुन आउने रकम प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय वा सम्बन्धित प्रदेश लेखा इकाई कार्यालयले सम्बन्धित स्थानीय तहको सञ्चित कोषमा प्रत्येक वर्षको भदौ १५ गते, कार्तिक १५ गते, माघ १५ गते र बैशाख १५ गते गरी चार किस्तामा हस्तान्तरण गर्नेछ।

(७) स्थानीय तहले सशर्त अनुदान, समपूरक अनुदान र विशेष अनुदान बापत हस्तान्तरण भएको रकम जुन विषय क्षेत्रको योजना वा कार्यक्रमको लागि प्राप्त भएको हो सोही योजना वा कार्यक्रमको लागि मात्र खर्च गर्ने गरी कार्यान्वयन हुने अवधि, कार्यान्वयनको प्रक्रिया, खर्चको अनुमान सहितको कार्ययोजना, मासिक नगद प्रवाहको विवरण र सम्बन्धित गाँउ सभा वा नगर सभाले पारित गरेको राजस्व र व्ययको अनुमान साउन मसान्तभित्र सम्बन्धित प्रदेश लेखा इकाई कार्यालय वा प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा बुझाउनु पर्नेछ।

(८) उपदफा (७) बमोजिम कार्ययोजनाको भौतिक प्रगति तथा खर्च भएको रकमको विवरण स्थानीय तहले प्रत्येक आर्थिक

वर्षको कार्तिक १ गते, माघ १ गते, वैशाख १ गते र वार्षिक आर्थिक विवरण आगामी आर्थिक वर्षको साउन मसान्तभित्र सम्बन्धित प्रदेश लेखा इकाई कार्यालय वा प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा बुझाउनु पर्नेछ।

(९) उपदफा (६) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि उपदफा (८) बमोजिमको विवरण प्राप्त नभएसम्म सशर्त अनुदान, समपूरक अनुदान र विशेष अनुदान बापतको बाँकी किस्ता रकम सम्बन्धित स्थानीय तहको सञ्चित कोषमा दाखिला गरिने छैन।

(१०) प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि सशर्त, समपूरक र विशेष अनुदानका रकम खर्च नभई बचत भएमा त्यस्तो बचत रकम सोही आर्थिक वर्षको असार मसान्तभित्र सम्बन्धित स्थानीय तहले प्रदेश लेखा इकाई कार्यालय वा प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय मार्फत प्रदेश सञ्चित कोषमा फिर्ता दाखिला गर्नु पर्नेछ।

(११) उपदफा (१०) बमोजिम बचत रकम फिर्ता दाखिला नगरेको अवस्थामा त्यस्तो रकम र अघिल्ला आर्थिक वर्षहरुमा बाँकी भएकोमा सो रकम समेत प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय वा प्रदेश लेखा इकाई कार्यालयले अर्को आर्थिक वर्षमा हस्तान्तरण हुने वित्तीय समानीकरण अनुदान वा राजस्व बाँडफाँटको रकमबाट कट्टा गरी समायोजन गर्नेछ।

(१२) प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि प्रदेश सरकारबाट स्थानीय तहमा हस्तान्तरण हुने सबै प्रकारका

वित्तीय हस्तान्तरण अनुदानहरु आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयबाट अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरणको माध्यमबाट पठाउनु पर्नेछ।

(१३) वार्षिक बजेटमा समावेश भएको वित्तीय हस्तान्तरण बाहेक आर्थिक वर्षको बीचमा कुनै पनि नयाँ आयोजना तथा कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्न थप वित्तीय हस्तान्तरण गरिने छैन।

तर विपद्जन्य अवस्था, महामारी वा आकस्मिक परिस्थितिको रोकथाम, नियन्त्रण तथा प्रतिकार्य र पुनर्स्थापना गर्नु पर्ने अवस्थामा प्रदेश विपद् व्यवस्थापन परिषद्को सिफारिसमा वा अन्य कुनै विशेष परिस्थितिमा प्रदेश सरकारको निर्णयबाट थप सशर्त अनुदान प्रदान गर्न सकिनेछ।

(१४) उपदफा (१३) को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश बमोजिम सशर्त अनुदान बापत प्रदान गरिने रकम निकासाका सम्बन्धमा प्रदेश सरकारले निर्णय गरे बमोजिम हुनेछ। त्यसरी निकासा भएको रकम सम्बन्धित स्थानीय तहको वार्षिक बजेटमा समावेश गरी खर्च, लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन गर्नु पर्नेछ।

(१५) सङ्घीय सरकारबाट प्रदेश सरकारलाई प्राप्त सशर्त, समपूरक र विशेष अनुदान रकम खर्च नभई बचत भएमा प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयले प्रदेश सञ्चित कोष खाताबाट सङ्घीय सञ्चित कोषमा फिर्ता गर्न सक्नेछ।

७. **<u>आयोजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयन सम्बन्धी विशेष व्यवस्थाः</u>** (१) यस ऐन बमोजिम प्रदेश सरकारको कुनै निकायबाट कार्यान्वयन हुने

गरी रकम विनियोजन भएको कुनै आयोजना वा कार्यक्रम सङ्घीय सरकारको कुनै निकाय वा स्थानीय तह मार्फत कार्यान्वयन गर्नु पर्ने भएमा प्रदेश सरकारले सङ्घीय सरकारको निकाय वा स्थानीय तहबाट कार्यान्वयन गर्ने गरी निर्णय गर्नु पर्नेछ।

तर यस दफा बमोजिम सङ्घीय सरकारको कुनै निकायबाट पुँजीगत तर्फका आयोजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नुपर्ने भएमा सङ्घीय सरकारको सम्बन्धित मन्त्रालय र अर्थ मन्त्रालयको स्वीकृति लिनु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको निर्णयको जानकारी आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, सम्बन्धित प्रदेश लेखा इकाई कार्यालय तथा सम्बन्धित स्थानीय तहलाई दिनु पर्नेछ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम कुनै आयोजना वा कार्यक्रम सङ्घीय सरकारको कुनै निकाय वा स्थानीय तह मार्फत कार्यान्वयन गर्ने गरी निर्णय भएमा सो निर्णयलाई खर्च गर्ने अख्तियारी मानी सम्बन्धित प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय वा प्रदेश लेखा इकाई कार्यालयले सङ्घीय कार्यालय वा सम्बन्धित स्थानीय तहको कार्यालयलाई प्रदेश निकायको रूपमा प्रदेश मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणालीमा सिर्जना गरिएको कार्यालय कोडबाट एकल खाता कोष प्रणाली मार्फत प्रचलित कानून बमोजिम रकम निकासा दिनु पर्नेछ।

(४) स्थानीय तहको योजना तथा कार्यक्रम प्रदेश सरकारको सम्बन्धित कार्यालय मार्फत कार्यान्वयन गर्ने निर्णय भएमा स्थानीय तहले प्रदेशको निकायको नाममा सम्बन्धित प्रदेश लेखा इकाई कार्यालय वा प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा रहेको विविध खातामा जम्मा हुने गरी निकासा दिनु पर्नेछ।

(५) प्रदेश मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणाली (पि.एल.एम.बि.आई.एस.) मा सशर्त अनुदानको रुपमा सङ्घीय सरकारबाट वित्तीय हस्तान्तरण भएको स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रममा समावेश भएको एक आयोजनाबाट अर्को आयोजनामा बजेट थपघट गरी आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयले रकमान्तर वा कार्यक्रम संशोधन गर्न सक्नेछ।

तर रकमान्तर वा कार्यक्रम संशोधन गर्दा स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमको क्षेत्र तथा मूल उद्देश्यमा परिवर्तन नहुने गरी नेपाल सरकारको विषयगत मन्त्रालयको सहमतिमा गर्नु पर्नेछ।

(६) आर्थिक वर्षको बजेट तर्जुमाका बखत केही कार्यक्रममा एकमुष्ट वित्तीय हस्तान्तरण प्राप्त भएकोमा नेपाल सरकारको विषयगत मन्त्रालयले कुनै मापदण्ड वा कार्यविधिबाट सशर्त आयोजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नु पर्ने भनी तोकिएकोमा सोही बमोजिम गर्ने र मापदण्ड वा कार्यविधि नभएको खण्डमा आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयले सो एकमुष्ट कार्यक्रमको उद्देश्यमा फरक नपर्ने गरी नेपाल सरकारको सम्बन्धित विषयगत मन्त्रालयको

सहमतिमा संवत् २०८१ साल पुस मसान्तभित्र बाँडफाँट गरी रकमान्तर गर्न सक्नेछ।

तर आर्थिक वर्ष सुरु भए पश्चात् सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त भएको थप सशर्त अनुदानको रकम बाँडफाँट गरी रकमान्तर गर्न बाधा पर्ने छैन।

(७) उपदफा (५) र (६) बमोजिमको सशर्त अनुदानको आयोजना वा कार्यक्रममा रकमान्तर वा कार्यक्रम संशोधनको लागि प्रदेशको सम्बन्धित मन्त्रालयबाट नेपाल सरकारको विषयगत मन्त्रालयमा मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणाली (एल.एम.बि. आई.एस.) मार्फत प्रविष्टि गरी रकमान्तर तथा कार्यक्रम संशोधन गरी नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयको सहमतिमा प्रदेश मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणाली (पि.एल.एम.बि.आई.एस.) मा रकमान्तर अद्यावधिक गर्न सकिनेछ।

(८) विशेष अनुदान र समपूरक अनुदानमा आधारित प्रदेशको आयोजना वा कार्यक्रमका हकमा बजेट कार्यान्वयनका लागि बाँडफाँट गर्नुपर्ने भएमा राष्ट्रिय योजना आयोगको सिफारिसमा नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयको सहमति प्राप्त भएमा कार्यक्रमको क्षेत्र तथा उद्देश्यमा प्रतिकूल नहुने गरी आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयले रकमान्तर वा अख्तियारी संशोधन गर्न सक्नेछ।

(९) आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयबाट स्रोत सहमति लिई कार्यान्वयनमा रहेको वा सो सहमतिले सिर्जित दायित्व भएको आयोजना वा कार्यक्रमको स्रोत व्यवस्थापन पूर्णरुपमा

सुनिश्चित गरेर मात्र नयाँ कार्यक्रम वा आयोजना कार्यान्वयनमा लैजानु पर्नेछ।

८. **<u>लेखाङ्कन, प्रतिवेदन तथा लेखापरीक्षण सम्बन्धी व्यवस्थाः</u>** (१) यस ऐन बमोजिम एक तहको बजेट तथा कार्यक्रममा समावेश भएको कुनै आयोजना वा कार्यक्रम अर्को तहबाट कार्यान्वयन गर्दा रकम विनियोजन भएको तहको खर्च इकाईको रुपमा प्रचलित कानूनले तोके बमोजिमको छुट्टै लेखा राखी आन्तरिक तथा अन्तिम लेखापरीक्षण गराउनु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम आयोजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने तहले आर्थिक विवरण तयार गरी प्रमाणित गराई सम्बन्धित तहको केन्द्रीय निकायमा र सुरु विनियोजन भएको तहमा पठाउनु पर्नेछ।

(३) सङ्घीय सरकारबाट सशर्त अनुदान अन्तर्गतको वैदेशिक स्रोत समावेश भएका कुनै आयोजना वा कार्यक्रम प्रदेशले कार्यान्वयन गर्ने गरी वित्तीय हस्तान्तरण मार्फत प्राप्त भएमा सो बजेट खर्च गर्ने निकायले बजेटको स्रोत र भुक्तानी विधि सम्झौतामा निर्दिष्ट गरेको ढाँचामा तोकिएको समयभित्र वित्तीय प्रतिवेदन तयार गरी प्रदेश सरकारको सम्बन्धित मन्त्रालय मार्फत सङ्घीय सरकारको सम्बन्धित मन्त्रालय, शोधभर्ना माग गर्ने निकाय र प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ। वित्तीय विवरण लगायतका खर्चको फाँटवारी एकल खाता कोष प्रणाली (टि.एस.ए.) मा प्रविष्टि गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम वित्तीय विवरण तथा खर्चको फाँटवारी भुक्तानी प्रणालीमा प्रविष्ट गरे वा नगरेको अनुगमन गर्ने जिम्मेवारी लेखा उत्तरदायी अधिकृत र प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयको हुनेछ।

९. **<u>वित्तीय अनुशासन सम्बन्धी व्यवस्थाः</u>** (१) स्थानीय तहले सङ्कलन गरेको राजस्व र यस ऐन तथा प्रचलित कानून बमोजिम प्राप्त गरेको राजस्व बाँडफाँट तथा वित्तीय हस्तान्तरण बापतको रकम कानून बनाई खर्च गर्नु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम कानून बनाउँदा देहायका कुराहरु पालना हुने गरी बनाउनु पर्नेछः-

(क) नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारको आर्थिक र वित्तीय नीति अनुशरण गर्ने,

(ख) सबै आय आफ्नो सञ्चित कोषमा दाखिला गर्ने,

(ग) अनुदानको रकम जुन प्रयोजनको लागि प्राप्त भएको हो सोही प्रयोजनको लागि मात्र खर्च गर्ने,

(घ) पुँजीगत खर्च तर्फ विनियोजित रकम चालु खर्चमा रकमान्तर नगर्ने,

(ङ) आयव्ययको वर्गीकरण, लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन प्रणाली प्रचलित कानूनले निर्धारण गरे बमोजिम लागू गर्ने।

(३) यस ऐन बमोजिम विनियोजन भएको रकम खर्च गर्ने सम्बन्धमा आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयले आवश्यक

मार्गदर्शन जारी गर्न सक्नेछ। सो मार्गदर्शन सबै निकाय वा कार्यालयले अनिवार्य रुपमा पालना गर्नु पर्नेछ।

(४) आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को लागि अनुसूची-२ को महल ३ मा उल्लिखित निकायले प्रदेश आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०७४ को दफा १० बमोजिम बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्ताव गरेको नदेखिएमा आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को बजेट कार्यान्वयनको क्रममा आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयले तत् तत् कार्यक्रमको बजेट रकम निकासा रोक्का राख्न वा समर्पण गराउन सक्नेछ।

(५) स्थानीय तहले सङ्कलन गर्ने मनोरञ्जन कर, विज्ञापन कर तथा ढुङ्गा, गिटी, बालुवा, दहत्तर बहत्तर, माटोको शुल्क लगायतको प्रदेश र स्थानीय तह बीच बाँडफाँट हुने राजस्वको चालिस प्रतिशतले हुने रकम हरेक महिना बाँडफाँट गरी प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय मार्फत प्रदेश सञ्चित कोषमा दाखिला गर्नु पर्नेछ।

(६) उपदफा (५) बमोजिम बाँडफाँट गरी दाखिला गर्नु पर्ने रकम दाखिला नभएमा प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयले त्यस्तो रकम सम्बन्धित स्थानीय तहलाई बाँडफाँट हुने सवारी साधन करबाट कट्टा गरी समायोजन गर्न सक्नेछ।

(७) स्वीकृत बजेट र कार्यक्रममा समावेश भएको बाहेक आर्थिक दायित्व सिर्जना हुने विषयमा निर्णय गर्दा वा प्रदेश सरकार,

मन्त्रिपरिषद्मा प्रस्ताव पेश गर्दा अनिवार्य रुपमा आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयको पूर्व सहमति लिएर गर्नु पर्नेछ।

१०. **<u>कानून विपरीत विनियोजन भएको नमानिनेः</u>** (१) यस ऐनमा उल्लिखित विषय यस ऐन बमोजिम र अन्य विषय प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ।

(२) बजेट विनियोजनलाई प्रभावकारी बनाउन स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रममा तात्विक फरक नपर्ने गरी प्रदेश मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणाली (पि.एल.एम.बि.आई.एस.) मा प्रविष्टि तथा विनियोजनमा भएका त्रुटीहरु आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयले जुनसुकै बखत सच्याउन सक्नेछ।

(३) यस ऐन बमोजिम कुनै सेवा र कार्यको लागि रकम विनियोजन गर्दा प्रचलित कानून बमोजिम पूरा हुनु पर्ने कुनै प्रक्रिया पूरा भएको रहेनछ भने त्यस्तो प्रक्रिया पूरा नभएको आधारमा मात्र त्यसरी विनियोजित रकम कानून विपरीत विनियोजन भएको मानिने छैन।

११. **<u>निर्देशिका, कार्यविधि, मापदण्ड तथा मार्गदर्शन बनाउन सक्नेः</u>** (१) बजेट विनियोजनलाई प्रभावकारी बनाउन तथा यस ऐनको कार्यान्वयन गर्न प्रदेश सरकारले आवश्यक निर्देशिका, कार्यविधि, मापदण्ड वा मार्गदर्शन बनाउन सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रममा समावेश भई रकम विनियोजन भएको कार्यक्रमको कार्यान्वयनको लागि आवश्यक पर्ने देखिएमा आर्थिक

मामिला तथा योजना मन्त्रालयको सहमति लिई प्रदेश सरकारको सम्बन्धित मन्त्रालयले कार्यविधि बनाउन सक्नेछ। त्यस्तो कार्यविधि स्वीकृत भएको सात दिनभित्र सम्बन्धित मन्त्रालयको वेबसाइटमा राख्नु पर्नेछ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको निर्देशिका, कार्यविधि तथा मापदण्ड प्रदेश राजपत्रमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ।

१२. <u>आवश्यक व्यवस्था गर्न सक्नेः</u> (१) यस ऐनको कार्यान्वयनमा कुनै बाधा उत्पन्न भएमा प्रदेश सरकारले आदेश जारी गरी आवश्यक व्यवस्था गर्न सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम जारी भएको आदेश प्रदेश राजपत्रमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ।

अनुसूची- १

(दफा २ सँग सम्बन्धित)

प्रदेश सञ्चित कोषमाथि व्ययभार हुने रकम

(रकम रु. हजारमा)

१	२	३	४	५	६
क्र.सं.	**अनुदान सङ्केत**	**शीर्षकको नाम**	**चालु खर्च**	**वित्तीय व्यवस्था**	**जम्मा**
१.	२०२	प्रदेश सभाको सभामुख र उपसभामुखको पारिश्रमिक र सुविधा	११११५	०	११११५
२.	२१०	प्रदेश लोक सेवा आयोगको अध्यक्ष र सदस्यको पारिश्रमिक र सुविधा	६१६०	०	६१६०
३.	६०२	अदालतको फैसला वा आदेश अनुसार तिर्नु पर्ने रकम	२००	०	२००
		जम्मा	**१७४७५**	**०**	**१७४७५**

अनुसूची- २

(दफा २ र ३ सँग सम्बन्धित)

प्रदेश सञ्चित कोषबाट विनियोजन हुने रकम

(रकम रु. हजारमा)

१	२	३	४	५	६	७
क्र.सं.	अनुदान सङ्केत	शीर्षकको नाम	चालु खर्च	पुँजीगत खर्च	वित्तीय व्यवस्था	जम्मा
१.	२०२	प्रदेश व्यवस्थापिका	२६३०९१	५१६४२	०	३१४७३३
२.	२१०	प्रदेश लोक सेवा आयोग	९४८३९	९१०६	०	१०३९४५
३.	२१६	मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालय	२०८३८	१३०३	०	२२१४१
४.	३०१	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	४९१५३७	१४९००	०	५०६४३७
५.	३०५	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	१८७९८४	५२२२५	०	२४०२०९
६.	३०७	उद्योग, वाणिज्य, भूमि तथा प्रशासन मन्त्रालय	५९७००६	१३१४९४	०	७२८५००
७.	३१२	कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय	२२७८५१७	३४५१२५	०	२६२३६४२
८.	३१३	खानेपानी, ऊर्जा तथा सिँचाई मन्त्रालय	४०५३०९	६५२७५६८	०	६९३२८७७
९.	३१४	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय	१८९१८९	२५०९१८	०	४४०१०७
१०.	३२५	संस्कृति, पर्यटन तथा सहकारी मन्त्रालय	४६७२९६	१९९२९२०	०	२४६०२१६
११.	३२९	वन तथा वातावरण मन्त्रालय	११९०६९१	२०२२५९६	०	३२१३२८७
१२.	३३७	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	४३९६७८	२२२०७५५१	०	२२६४७२२९
१३.	३४३	युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय	२६४७७७	४८१०५०	०	७४५८२७
१४.	३५०	सामाजिक विकास मन्त्रालय	३३७७७२७	५३८७८५	०	३९१६५१२
१५.	३७०	स्वास्थ्य मन्त्रालय	३४८४२६०	५९६२४१	०	४०८०५०१
१६.	३७१	श्रम रोजगार तथा यातायात मन्त्रालय	६२६०५२	३१३१८५	०	९३९२३७

१	२	३	४	५	६	७
क्र.सं.	**अनुदान सङ्केत**	**शीर्षकको नाम**	**चालु खर्च**	**पुँजीगत खर्च**	**वित्तीय व्यवस्था**	**जम्मा**
१७.	३९१	प्रदेश नीति तथा योजना आयोग	४१५०८	२१४०	०	४३६४८
१८.	५०१	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय-वित्तीय व्यवस्था	०	०	१५०००००	१५०००००
१९.	६०२	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय-विविध	३३६२०००	१४०००००	०	४७६२०००
२०.	८०१	स्थानीय तह	८३०१९०८	०	०	८३०१९०८
जम्मा			**२६०८४२०७**	**३६९३८७४९**	**१५०००००**	**६४५२२९५६**

प्रमाणीकरण मितिः २०८१।०३।३०